

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa A. sp. z o.o. w K.
przeciwko W. B., A. G., M. K., Z. Ś., Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń
Pracowniczych w W. i G. W.
o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 grudnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 czerwca 2016 r., którym zostało oddalone jej powództwo o zwolnienie spod egzekucji wyszczególnionych rzeczy ruchomych stanowiących wyposażenie przedsiębiorstwa Fabryki (...) S.A. w S.

Powódka w skardze kasacyjnej powołała podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia

prawnego połączyła z koniecznością wyjaśnienia relacji pomiędzy zakresem zastosowania art. 58 § 1 i 2 k.c. i art. 527 k.c., przy uwzględnieniu tego, że ustalony w danej sprawie stan faktyczny nie może być podstawą uznania czynności prawnej za nieważną ze względu na sprzeczność z zasadami współżycia społecznego i zarazem podstawą ubezskuteczenia tej czynności na podstawie art. 527 i nast. k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem do przyczyn przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało przedstawienia zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazania, że jest istotne, nowe, poważne i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia

2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.). Istotność tego zagadnienia wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub w precedensowym charakterze dla rozstrzygnięcia innych spraw. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego o znaczeniu uniwersalnym, musi mieć jednocześnie także znaczenie dla sposobu rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało. Przedstawione przez skarżącego wątpliwości pozbawione są cech zezwalających na uznanie ich za zagadnienie prawne istotne, nowe i mające abstrakcyjny charakter, w przyjętym rozumieniu. Zagadnienie to nie spełnia wymagań przewidzianych dla istotnego, nowego i nierozwiązanego w dotychczasowym orzecznictwie zagadnienia prawnego. Problematyka poruszona we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania była przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, z których wynika możliwość stwierdzenia nieważności czynności prawnej z powodu jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego w szczególnych okolicznościach sprawy. Oznacza to, że jeżeli takie okoliczności zostaną przez stronę powołane i sąd uzna je za wypełniające przesłanki art. 58 § 1 i 2 k.c., to stwierdzenie nieważności czynności prawnej jest dopuszczalne i nie ma potrzeby rozważania, czy jednocześnie doszło do spełnienia wymagań skargi pauliańskiej. Wynika stąd także wniosek, że zastosowania jednej bądź drugiej instytucji prawnej uzależnione jest od warunków okoliczności danego wypadku. Sformułowanie poglądu mającego charakter generalny na gruncie stanu faktycznego tej sprawy nie miałoby znaczenia dla jej rozstrzygnięcia.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

